

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Генезис та сучасні можливості судової експертології»

Ступінь вищої освіти – *третій (освітньо-науковий рівень)*

Рік навчання: __ , Семестр: _

Кількість кредитів/годин: 5/150

Мова викладання: українська

Підсумковий контроль: диференційований залік

Форма проведення занять: лекції, семінарські

Назва курсу	Генезис та сучасні можливості судової експертології
Електронна версія курсу	https://moodle.dpu.edu.ua/course/view.php?id=3872

Коротка анотація до курсу:

Метою навчальної дисципліни «Генезис та сучасні можливості судової експертології» є опанування знаннями з питань теорії та історії розвитку, специфіки пізнавальної праці експерта, методології експертних досліджень і концептуальних напрямків їх загального розвитку.

Завдання навчальної дисципліни «Генезис та сучасні можливості судової експертології» є вдосконалення системи теоретичних знань і формування практичних навичок щодо здійснення експертиз; з'ясування поняття та структури судової експертології; розгляд методології судової експертології; з'ясування класифікації судових експертиз; дослідження історії виникнення та основних етапів формування судової експертології, експертних установ в Україні; вивчення питання поняття та функцій судово-експертної діяльності; дослідження проблем судово-експертної діяльності; розгляд інформаційного забезпечення судово-експертної діяльності; дослідження сучасного рівня і тенденцій розвитку судової експертології; з'ясування основних положень експертної профілактики.

1. Схема дисципліни

№ з/п	Тема
Тема 1	Поняття та структура судової експертології
Тема 2	Історія виникнення та основні етапи формування судової експертології
Тема 3	Історія виникнення та розвитку експертних установ в Україні
Тема 4	Методологія судової експертології
Тема 5	Класифікація судових експертиз
Тема 6	Поняття та функції судово-експертної діяльності
Тема 7	Проблеми судово-експертної діяльності
Тема 8	Інформаційне забезпечення судово-експертної діяльності
Тема 9	Сучасний рівень і тенденції розвитку судової експертології

2. Формат курсу:

Очний/Змішаний.

3. Компетентності, які мають бути сформовані у результаті опанування навчальної дисципліни

Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері права, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення

Загальні компетентності:

Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Здатність розробляти проєкти та управляти ними.

Здатність розв'язувати комплексні проблеми на основі системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору.

Спеціальні компетентності:

Здатність планувати та виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у галузі права та дотичних до неї міждисциплінарних напрямів і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з права та суміжних галузей.

Здатність застосовувати методи правового і міждисциплінарного дослідження, виявляти їх евристичні можливості та межі, використовувати релевантний дослідницький інструментарій.

Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері права та забезпечувати якість виконуваних досліджень; дотримання права інтелектуальної власності та стандартів академічної доброчесності.

Здатність здійснювати експертну діяльність у сфері права.

Здатність до критичного аналізу знань та розуміння предметної області дослідження з оцінкою та синтезом нових комплексних ідей.

Здатність планувати та виконувати сучасні інтелектуальні дослідження, як на запити стейкхолдерів, так і сучасної світової наукової спільноти для досягнення науково обґрунтованих теоретичних або експериментальних наукових результатів, які розв'язують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для правничої сфери

4. Результати навчання:

Мати передові концептуальні та методологічні знання у сфері права і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень, отримання нових знань та здійснення інновацій.

Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми права державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.

Застосовувати у фаховій діяльності знання та розуміння системи права, історії світової та української правової думки, сучасної правової доктрини, а також основних напрямів та провідних тенденцій у розвитку права.

Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні аргументи, зокрема, результати теоретичного аналізу, прикладних досліджень, наявні наукові джерела; аналізувати досліджувану проблему з урахуванням широкого правового та загальносоціального контекстів.

Планувати і виконувати теоретичні та прикладні дослідження з права та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасного наукового інструментарію, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу передових концептуальних і методологічних знань щодо досліджуваної проблеми з дотриманням стандартів академічної та професійної етики.

Розуміти загальні принципи та методи юридичної науки, а також методологію наукових досліджень, застосовувати їх у власних дослідженнях у сфері права та у викладацькій практиці.

Готувати правові висновки, пропозиції та рекомендації за результатами правового дослідження.

Здійснювати доктринальне тлумачення норм національного, міжнародного та права Європейського Союзу, здійснювати порівняльний аналіз правових явищ та процесів у різних правових системах.

5. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	26/6
Семінарські заняття / практичні	24/4
Самостійна робота	97/138

Технічне й програмне забезпечення /обладнання – доступ до мережі Інтернет, ноутбук (за можливістю).

Неформальна освіта - передбачена

6. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: завдання, які виконуються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (- 10 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу дирекції ННІ права за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

7. Рекомендована література

Основна:

- Інструкція про порядок і розміри компенсації (відшкодування) витрат та виплат винагороди особам, що викликаються до органів досудового розслідування, прокуратури, суду або до органів, у провадженні яких перебувають справи про адміністративні правопорушення, та виплати державним спеціалізованим установам судової експертизи за виконання їх працівниками функцій експертів і спеціалістів: затв. постановою Каб. Міністрів України від 01.07.1996 р. No 710. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/710-96-%D0%BF>
- Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень: затв. наказом М-ва юстиції України від 08.10.1998 р. No 53/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0705-98>
- Кримінальний процесуальний кодекс України : від 13.04.2012 р. No 4651-VI // Відомості Верховної Ради України. 2013. No 9–13. Ст. 88. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.

3. Положення про експертно-кваліфікаційні комісії та атестацію судових експертів: затв. наказом М-ва юстиції України від 3.03.2015 No 301/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0249-15>.
4. Положення про Координаційну раду з проблем судової експертизи при Міністерстві юстиції: затв. постановою Каб. Міністрів України від 16.11.1994 р. No 778. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/778-94-%D0%BF>.
5. Положення про Міністерство юстиції України : затв. Указом Президента України від 2 липня 2014 р. No 228. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/228-2014-%D0%BF>.
6. Положення про Науково-консультативну та методичну раду з проблем судової експертизи при Міністерстві юстиції України: затв. наказом М-ва юстиції України від 27.03.2012 р. No 470/5 // Офіційний вісник України. 2012. No 27. Ст. 1016. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0460-12>.
7. Порядок ведення державного реєстру атестованих судових експертів: затв. наказом М-ва юстиції України від 29.03.2012 р. No 492/5 // Офіційний вісник України. 2012. No 27. Ст. 1017.
8. Порядок присвоєння кваліфікаційних класів судових експертів працівникам науково-дослідних установ судових експертиз Міністерства юстиції України: затв. наказом М-ва юстиції України від 30.12.2011 р. No 3660/5 // Офіційний вісник України. 2012. No 3. Ст. 105. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0002-12>.
9. Про судову експертизу : Закон України від 25.02.1994 р. No 4038-XII // Відомості Верховної Ради України. 1994. No 28. Ст. 232. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12>.
10. Цивільний процесуальний кодекс України : від 18.03.2004 р. No 1618-IV // Відомості Верховної Ради України. 2004. No 40–42. Ст. 492. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618->

Допоміжна:

1. Сіренко О.В. Застосування спеціальних знань при розслідування злочинів у фінансовій сфері. Управління публічними фінансами та проблеми забезпечення національної економічної безпеки: збірник тез Податкового конгресу (м. Ірпінь, 12 грудня 2019 року). Ірпінь: Університет ДФС України, 2019. С.514-516
2. Судова експертологія : підруч. для підгот. здобувачів освіт. ступеня «магістр» за спец. 081 «Право» та 262 «Правоохоронна діяльність» / В. М. Тертишник, В. В. Варава, О. В. Сачко ; за заг. ред. В. М. Тертишника. – Харків : Право, 2021. – 280 с.
3. Цимбал П.В., Сіренко О.В., Линник О.В., Антонюк А.Б. Актуальні питання судової експертизи (у питаннях та відповідях): навчальний посібник: м. Ірпінь, 2019. 186 с.
4. Порухення злочинів та звичаїв війни в Україні: документування та кваліфікація. Начальний посібник. Конспект лекцій / Антипов В. І., Дідківська Г. В., Лопашук Д. І., Топчій В. В. та ін. Вінниця : Нілан-ЛТД. 2024. 424 с.
5. Лазебний А. М. Значення дактилоскопії у криміналістиці на сучасному етапі. Ірпінський юридичний часопис. 2022. Випуск 1 (8).
6. Лазебний А.М., Божук І.І. Актуальні питання призначення криміналістичних судових експертиз в Україні. Актуальні проблеми права: теорія і практика. 2023. Вип. 41. С. 68-76
7. Лазебний А.М. Сутність та значення електронних слідів у криміналістиці. Ірпінський юридичний часопис. 2023. Вип. 1(10). С. 226-233.
8. Дідківська Г.В., Лазебний А.М. Криміналістичні дослідження підписів та коротких записів, виконаних за допомогою технічних прийомів, у системі завдань судової почеркознавчої експертизи. Право та державне управління. 2023. Вип. 3. С. 273.280.
9. Лазебний А. М. Міжнародно-правова протидія транснаціональній організованій злочинності. Current Problems of Forensic Expertology, Criminalistics and Criminal Procedure: Матеріали III міжнародної науково-практичної конференції (Київ, 15 грудня 2021 року)
10. Лазебний А.М. Роль криміналістичної техніки у професійній діяльності адвоката. Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції присвяченої 93-річчю з дня народження

члена-кореспондента НАПрН України, академіка Міжнародної кадрової академії, Заслуженого діяча науки України, доктора юридичних наук, професора Процевського О.І. 21 травня 2022 року.

11. Лазебний А.М. Міжнародно-правова протидія транснаціональній організованій злочинності. Міжнародна науково-практична конференція «Реформування кримінального провадження в Україні: кримінальні процесуальні та криміналістичні аспекти», присвячена пам'яті професорів В. П. Бахіна, В. К. Лисиченка, І. Я. Фрідмана 20 травня 2022 року.

Інформаційні ресурси Інтернет:

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <https://www.rada.gov.ua/>
2. Офіційний сайт Кабінету Міністрів. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Верховного Суду України. URL: <https://supreme.court.gov.ua/supreme/>
4. Портал судової влади України. URL: <https://court.gov.ua/>
5. Єдиний державний реєстр судових рішень України. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/>
6. Національна наукова бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
7. Європейський суд з прав людини. URL: <https://hudoc.echr.coe.in>
8. Статут Ради Європи. URL: <https://coe.mfa.gov.ua/pro-radu-yevropi/2558-statute>
9. Інституційний репозиторій Державного податкового університету (наукові і науково-методичні видання викладачів Університету). URL: <https://ir.dpu.edu.ua/home>
10. Портал дистанційної освіти Державного податкового університету (навчальні курси кафедри кримінального права та кримінології). URL: <https://moodle.dpu.edu.ua/course/view.php?id=1264>
11. Офіційний веб-сайт Київського науково-дослідного інституту судових експертиз URL: <https://kise.ua/>

Міжнародні видання:

1. Kuzmenko O., Komysniuk Yu., Yusupov V., Herasymenko L. Features of the Investigation of Corruption Abuses in the Medical Industry. Systematic Reviews in Pharmacy. 2020. Vol. 11, Issue 10, October. С. 783-792 <http://www.sysrevpharm.org/fulltext/196-1606447468.pdf?1613748173>
2. Didkivska, G., Miroshnychenko, S., Zavydniak, I., Biriukova, I., Hmyrin, A., & Lopashchuk, D. (2022). International Cooperation in Investigating Economic Crimes of Transnational Nature: Cooperación Internacional en la Investigación de Delitos Económicos de Carácter Transnacional. Cuestiones Políticas, 40(72), 531-542. <https://doi.org/10.46398/cuestpol.4072.30>

Монографії:

1. Експертиза у кримінальному провадженні за законодавством України та Польщі: порівняльне дослідження: монографія. Львів: ЛьвДУВС, 2018. 272 с.
2. Топчій В. В., Дідківська Г. В., Нікітін Ю. В., Лопашук Д.І. та ін. Кримінологічні засади участі України у міжнародній системі запобігання злочинності: монографія. Вінниця, ТОВ «ТВОРИ», 2021, 376 с.